

Odlučivanje

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Filozofski fakultet

UVOD:

U svakodnevnom životu, stalno i na razne načine, donosimo prosudbe i odluke, te rezoniranjem dolazimo do određenog zaključka. Prosuđivanjem i odlučivanjem odabiremo ponuđene mogućnosti sa manje ili više mogućih pogrešaka.

Klasične teorije odlučivanja pretpostavljaju da su ljudi prilikom donošenja odluka potpuno racionalni, dok su mnoga kasnija istraživanja opovrgla te postavke, pokazavši da je njihovo odlučivanje u stvarnom životu opterećeno mnogim pogreškama.

MODELI DONOŠENJA ODLUKA

TEORIJA OČEKIVANE KORISNOSTI:

Teoriju očekivane korisnosti postavili su Oskar Morgenstern i John von Neumann opisavši ju kao normativnu teoriju ponašanja. To znači da njezina namjera nije bila opisati kako se ljudi zaista ponašaju, već kako bi se ponašali kada bi slijedili određene zahtjeve racionalnog donošenja odluka.

Neumann i Morgenstern su postavili niz pravila koja bi racionalni donositelji odluka trebali poštivati kod izbora alternative:

Redoslijed alternativa: Racionalni donositelji odluka trebali bi biti u stanju usporediti sve alternative i između njih izabrati onu sa najvećom očekivanom korisnošću. Ukoliko više alternativa ima istu očekivanu korisnost, trebali bi biti indiferentni prema izboru među njima.

Dominacija: Racionalni subjekti nikada ne bi smjeli izabrati alternativu koja je nadvladana od neke druge.

Isključivanje (izbor): Izbor između dvaju alternativa treba ovisiti samo o onim faktorima po kojima se one razlikuju, a faktore koji su jednaki u obje alternative treba isključiti.

Tranzitivnost: Ako racionalan donositelj odluke preferira ishod A pred ishodom B, a ishod B pred ishodom C trebao bi isto tako preferirati ishod A pred ishodom C.

Kontinuitet: Za bilo koji set ishoda, racionalan donositelj odluka uvijek bi trebao prihvati rizik kod izbora između najboljeg i najlošijeg ishoda u odnosu na siguran srednji ishod ako je vjerojatnost nastupanja najgoreg ishoda dovoljno niska.

Invarijantnost: Donositelj odluka ne bi trebao biti pod utjecajem načina na koji su alternative prezentirane.

Teorija očekivane korisnosti dominirala je teorijom odlučivanja do otkrivanja određenih problema odlučivanja, u pravilu nekonzistentnih sa aksiomima teorije očekivane korisnosti. Ti problemi se najčešće spominju kao Allaisov i Elsbergov paradoks.

Allaisov paradoks je problem izbora koji je postavio Maurice Allais kako bi pokazao kako su izbori razumnog pojedinca u neskladu sa teoremima očekivane korisnosti.

Problem se sastoji od dva izbora, svaki se odnosi na par neizvjesnih ishoda:

Slučaj 1 : alternativa A: siguran dobitak od \$1,000,000

alternativa B: 10%-tna vjerojatnost dobitka od \$2,500,000

89%-tna vjerojatnost dobitka od \$1,000,000

1%-tna vjerojatnost dobitka \$0

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com